

خلاصه آیین نامه و مقررات آموزشی

جهت دانشجویان کارشناسی

ورودی ۱۳۷۶ تا ورودی های ۱۳۹۰

تعاریف

۱- دانشگاه:

به همه دانشگاهها، موسسات آموزش عالی اعم از آموزشی و پژوهشی، روزانه و شبانه دولتی و غیر دولتی، "دانشگاه" گفته می شود.

۲- دانشکده:

دانشکده واحدی از یک دانشگاه است که در دوره خاصی از علوم فعالیت دارد. مانند دانشکده علوم، دانشکده برق، دانشکده الهیات و نظایر آن

۳- گروه آموزشی:

گروه آموزشی واحدی از یک دانشکده یا یک دانشگاه است، که در یک رشته خاصی، یا چند رشته متجانس فعالیت دارد، مانند گروه ریاضی، معارف اسلامی و نظایر آن.

۴- گروه برنامه ریزی:

منظور از گروه برنامه ریزی یکی از گروههای نه گانه شورای عالی برنامه ریزی است که در وزارت فرهنگ و آموزش عالی استقرار دارند.

۵- گروه آزمایشی :

منظور از گروه آزمایشی سازمان سنجش آموزش کشور در امتحانات سراسری دانشگاهها است، که داوطلبان را برحسب رشته های انتخابی به گروههای خاص تقسیم می کند.

۶- دوره :

منظور از دوره در نظام آموزش عالی، مدت زمانی است که دانشجو وارد دانشگاه شده و در یک رشته خاص تحصیل می کند و در آن رشته فارغ التحصیل می شود. مانند دوره کاردانی، دوره کارشناسی و....

۷- اداره آموزش :

منظور از اداره آموزش ، یک واحد اداری در یک دانشکده یا دانشگاه است که همه امور آموزشی مربوط به دانشجویان از قبیل نام نویسی، انتخاب واحد، انجام امتحانات، جمع آوری نمرات و اعلام نتایج را برعهده دارد.

۸-استاد:

هر عضو هیات علمی که مسئولیت تدریس دروس نظری یا عملی را در دانشگاه بر عهده دارد استاد نامیده می شود.

۹-رشته:

یکی از شعب فرعی از گروههای علمی (علوم پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی، کشاورزی، هنر، تربیت معلم و علمی - کاربردی) است که از لحاظ موضوع کاملاً مشخص و از دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارآیی مشخص می انجامد. دروس مشترک در دو رشته متفاوت، نباید از ۳۰ درصد کل واحدها در هر رشته تجاوز کند.

۱۰ - گرایش :

هریک از شعب یک رشته که ناظر بر یک تخصص باشد، گرایش نامیده می شود. اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدهای بیشتر باشد.

۱۱- شورای آموزش دانشگاه :

متشکل از معاونین آموزشی و تحصیلات تکمیلی کلیه دانشکده ها و یک نفر از اساتید به عنوان نماینده هیات رئیسه دانشگاه است.

فصل اول

شرایط ورود و نام نویسی

شرایط ورود

ماده ۱:

شرایط ورود در مقطع کارشناسی پیوسته دوره روزانه و شبانه به شرح زیر است:

۱: مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۲: داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه از داخل یا خارج کشور

۳: داشتن گواهینامه دوره پیش دانشگاهی

۴: پذیرفته شدن در آزمون ورودی

۵: سپردن تعهد خدمت بر اساس ضوابط و قانون آموزش رایگان یا پرداخت شهریه مطابق تعرفه و مقرراتی که از طریق مراجع ذی ربط صادر می شود.

نام نویسی:

ماده ۲:

پذیرفته شدگان آزمون ورودی، موظفند در مهلت هایی که توسط دانشگاه اعلام می شود، برای نام نویسی و انتخاب واحد مراجعه نمایند. عدم مراجعه برای نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

ماده ۳:

دانشجو موظف است در هر نیمسال، در زمانی که دانشگاه اعلام می کند، برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند. عدم مراجعه دانشجو برای نام نویسی بدون اطلاع و عذر موجه، در یک نیمسال، به منزله انصراف از تحصیل است. در صورت تأخیر و یا عذر موجه، حق انتخاب واحد و ادامه تحصیل را در آن نیمسال ندارد. ولی آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب می شود.

تبصره:

دانشجو موظف است عذر موجه خود را در خودداری از نام نویسی، با دلایل مستند، به طور مکتوب در اولین ماه بعد از آغاز هر نیمسال تحصیلی، به اداره آموزش دانشگاه اطلاع دهد.

منع تحصیل همزمان

ماده ۴:

دانشجو در یک زمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک یا چند دانشگاه را نخواهد داشت. در صورت تخلف، از ادامه تحصیل در یکی از رشته های انتخابی به تشخیص کمیسیون بررسی موارد خاص وزارت محروم و سوابق تحصیلی وی باطل اعلام می شود و دانشجو در این حال موظف است کلیه هزینه های مربوط به رشته حذف شده را مطابق تعرفه های تعیین شده به دانشگاه ذی ربط بپردازد.

تبصره:

دانشجویان ممتاز (استعدادهای درخشان)، از شمول این ماده مستثنی هستند.

فصل دوم نظام آموزشی

تعریف واحد درسی

ماده ۵:

آموزش در تمام دانشگاههای کشور مبتنی بر نظام واحدی است. در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس، به همان درس محدود است. هر واحد درس، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۶ ساعت، عملی (یا آزمایشگاهی) ۳۲ ساعت، کارگاهی (یا عملیات میدانی) ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی (یا کار در عرصه) ۶۴ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی (یا دوره تابستانی) و طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی تدریس می شود. در مورد رشته هایی که دارای پروژه هستند مدت اجرای پروژه متناسب با واحد آن، توسط استاد مربوط تعیین می شود.

سال تحصیلی

ماده ۶:

هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و عنداللزوم یک دوره تابستانی است و هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش است.

تبصره:

مدت امتحانات پایانی نیمسال یا پایان دوره تابستانی جزو مدت آموزش محسوب نمی شود.

حدوداختیارات دانشگاه در مورد برنامه درسی

ماده ۷:

تمام دانشگاهها موظفند برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی را اجرا نمایند. ترتیب دروس با رعایت پیشنیازها، روش تدریس، جا به جا کردن ریز مواد و طرح مطالب جدید در یک درس و انتخاب منابع برعهده دانشگاه ها است.

دروس انتخابی

ماده ۸:

دانشگاه ها می توانند در هر رشته به تشخیص گروه مربوط تعدادی از دروس مرتبط با رشته را تعیین و به عنوان دروس انتخابی به دانشجویان ارائه دهند، مشروط بر اینکه تعدادواحد ها از سقف مجاز در هر رشته تجاوز نکند.

ساعات حل تمرین

ماده ۹:

دانشگاهها می توانند، در صورت لزوم، به تشخیص گروه آموزشی، در هر رشته از دوره های کارشناسی، تا ۲۰ ساعت، در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته تا ۱۰ ساعت به عنوان حل تمرین به ساعات تدریس رشته، در طول دوره بیفزایند.

فصل سوم

واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

تعداد واحدها

ماده ۱۰:

تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هر یک از دوره های تحصیلی به شرح زیر است.
دوره های کاردانی: بین ۶۸ تا ۷۲ واحد
دوره های کارشناسی پیوسته غیر از رشته های فنی و مهندسی: ۱۳۰ تا ۱۳۵ واحد.
دوره های کارشناسی پیوسته فنی و مهندسی: ۱۳۰ تا ۱۴۰ واحد.
دوره های کارشناسی نا پیوسته: ۶۷ تا ۷۰ واحد.
دوره های کارشناسی ارشد پیوسته: ۱۷۲ تا ۱۸۲ واحد.

ماده ۱۱:

هر دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۱:

در آخرین نیمسال تحصیلی، دانشجو از رعایت شرط انتخاب حداقل ۱۲ واحد معاف است.

تبصره ۲:

در صورتی که دانشجو برای فراغت از تحصیل تنها یک درس باقیمانده داشته باشد، با نظر دانشگاه و تایید استاد مربوط، می تواند امتحان آن درس را در طول نیمسال از طریق معرفی به استاد بگذراند.

تبصره ۳:

اگر دانشجویی در یک نیمسال میانگین کل نمراتش حداقل ۱۷ باشد می تواند با نظر دانشگاه در نیمسال بعد حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۴:

در مواردی که دانشجو برای فراغت از تحصیل حداکثر ۲۴ واحد باقی داشته باشد، حتی اگر مشروط باشد، با نظر دانشگاه، می تواند تمامی واحدهای باقی مانده را در یک نیمسال انتخاب کند.

تبصره ۵:

تعداد واحدهای انتخابی در دوره تابستانی حداکثر ۶ واحد درسی است.

دروس پیشنهادی:

ماده ۱۲:

آن دسته از پذیرفته شدگان آزمون سراسری ورودی دانشگاهها در دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در همه رشته های تحصیلی که نمره خام امتحان آنها، در آزمون ورودی، در یک یا چند درس، به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده، از حدنصاب معینی کمتر باشد، موظفند حسب نیاز رشته دروسی را که آن دانشگاه تعیین می کند به عنوان دروس جبرانی یا (پیشنیز دانشگاهی) علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب بگذرانند.

تبصره ۱:

تعیین نوع درس، تعداد واحد، ریز مواد، نحوه ارائه، و زمان تدریس دروس پیشنهاد دانشگاهی بر عهده شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده است.

تبصره ۳:

ارائه دروس پیشنهاد دانشگاهی و چگونگی اجرای آنها در دانشگاهها، از هر حیث، مانند دروس دانشگاهی و تابع مقررات آموزش عالی است.

نمره این دروس در کارنامه دانشجو ثبت و در میانگین نمرات پایان نیمسال و همچنین در میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می شود و در مشروطی، قبولی یا ردی دانشجو نیز تاثیر دارد.

تبصره ۴:

به حداکثر طول دوره تحصیل دانشجویانی که حداقل ۸ واحد از دروس پیشنهاد دانشگاهی را گذرانده باشند، یک نیمسال تحصیلی افزوده می شود.

طول دوره

ماده ۱۳:

حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۳ سال و در دوره های کارشناسی پیوسته ۶ سال است. در صورتی که دانشجو نتواند واحدهای دوره را در حداکثر مدت مجاز تحصیل با موفقیت بگذراند از دانشگاه مربوط اخراج می شود.

فصل چهارم

حضور و غیاب

حضور در جلسات درس

ماده ۱۴:

حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است. و ساعات غیبت دانشجو در هر درس نباید از ۳/۱۶ مجموع ساعات آن درس تجاوز کند، در غیر این صورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره ۱:

در صورتیکه غیبت دانشجو در هر درس بیش از ۳/۱۶ باشد ولی غیبت او موجه تشخیص داده شود، آن درس حذف می شود. در این حال رعایت حد نصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای وی الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

تبصره ۲:

غیبت در جلسات دو هفته اول هر درس، به دلیل حذف و اضافه یا به هر دلیل دیگر مجاز نیست و در صورت پیشامد جزو ۳/۱۶ غیبت مجاز دانشجو محسوب می شود.

غیبت در امتحان

ماده ۱۵:

غیبت غیر موجه در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می گردد.

ماده ۱۶:

تشخیص موجه بودن غیبت در جلسات درس و در امتحان بر عهده شورای آموزشی دانشگاه یا کمیته منتخب آن شورا است.

فصل پنجم

حذف و اضافه

ماده ۱۷:

دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی، فقط در مهلتی کمتر از دو هفته، پس از شروع نیمسال تحصیلی حداکثر دو درس دیگر انتخاب یا دو درس انتخابی خود را حذف یا دو درس انتخابی خود را با دو درس دیگر جا به جا نماید، مشروط بر آنکه تعداد واحدهای انتخابی وی از حد مقرر تجاوز نکند.

ماده ۱۸:

در صورت اضطرار، دانشجو می تواند تا ۵ هفته به پایان نیمسال تحصیلی مانده، فقط یکی از دروسهای نظری خود را با تایید گروه آموزشی مربوط حذف کند، مشروط بر آنکه اولاً غیبت دانشجو در آن درس بیش از ۳/۱۶ مجموع ساعات آن درس نباشد و ثانیاً، تعداد واحدهای باقیمانده وی از ۱۲ واحد کمتر نشود.

ماده ۱۹:

حذف کلیه دروسهای اخذ شده در یک نیمسال، تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت نیمسال مزبور جزو حداکثر مجاز تحصیل دانشجو محسوب خواهد شد.

فصل ششم

ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

معیارهای ارزیابی

ماده ۲۰:

ارزیابی پیشرفت دانشجو در هر درس براساس میزان حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف درسی و نتایج امتحانات بین نیمسال و پایان نیمسال صورت می گیرد و استاد هر درس مرجع ارزیابی دانشجو در آن درس است.

تبصره:

برگزاری امتحان پایان نیمسال برای هر درس الزامی است.

ماده ۲۱:

معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نمره درس است و نمرات دانشجو در هر درس به صورت عددی بین صفر تا بیست تعیین می شود.

ماده ۲۲:

حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است. دانشجویی که در هر یک از دروس الزامی مردود شود، در اولین فرصت، ملزم به تکرار آن است. با این حال نمرات کلیه دروس اعم از قبولی وردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین منظور می شود.

تبصره:

اگر دانشجویی در یک درس اختیاری مردود شد، به جای آن درس می تواند از جدول دروس انتخابی در برنامه مصوب، درس دیگری را انتخاب کند.

درس ناتمام

ماده ۲۳:

در موارد استثنایی، نمره تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه آموزشی مصوب، توام با پروژه ارائه می شود، در صورتی که به تشخیص استاد و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می گردد. نمره ناتمام باید حداکثر تا پایان نیمسال بعد به نمره قطعی تبدیل گردد.

اعلام نمرات:

ماده ۲۴:

استاد موظف است گزارش نمره نهایی هر درس را حداکثر ظرف ۱۰ روز پس از برگزاری امتحان آن درس به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط تسلیم نماید.

ماده ۲۵:

اداره آموزش هر دانشکده یا واحد ذی ربط در هر دانشگاه موظف است نمرات دانشجویان را حداکثر تا دو هفته پس از برگزاری آخرین امتحان هر نیمسال و بعد از رسیدگی به اعتراضات دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، به آموزش کل دانشگاه تسلیم نماید.

تبصره:

نمره پس از اعلام به آموزش کل دانشگاه غیرقابل تغییر است.

میانگین نمرات

ماده ۲۶:

در پایان هر نیمسال تحصیلی، میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان آن نیمسال و در پایان دوره تحصیلی، میانگین کل نمرات دانشجو، محاسبه و در کارنامه وی ثبت می شود.

تبصره ۱:

برای محاسبه میانگین نمرات، تعداد واحدهای هر درس در نمره آن درس ضرب می شود و مجموع حاصل ضربها در تمام دروسی که دانشجو برای آنها نمره گرفته است (اعم از ردی یا قبولی) بر تعداد کل واحدهای اخذ شده تقسیم می شود.

تبصره ۲:

دوره تابستانی، به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی شود. نمرات دروسی که دانشجو در دوره تابستانی می گذراند، تنها در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب می شود. به همین نحو نمرات دانشجو، در نیمسالی که الزاماً کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می کند، و کسر بودن واحدها خارج از اراده او است نیز مانند دروس تابستانی در میانگین کل او محاسبه می شود، ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب خواهد شد.

نام نویسی مشروط

ماده ۲۷:

میانگین نمرات دانشجو در هیچ نیمسال تحصیلی نباید کمتر از ۱۲ باشد، در غیر این صورت، نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد، به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره:

هر دانشگاه موظف است موضوع مشروط بودن دانشجو را هر بار به وی، کتباً اطلاع دهد و یک نسخه از آن را در پرونده دانشجو ضبط نماید. با این وصف قصور در اخطار به وی از طرف دانشگاه و یا اظهار بی اطلاعی دانشجو از این امر، مانعی در اجرای مقررات نخواهد بود.

ماده ۲۸:

دانشجویی که به صورت مشروط نام نویسی می کند، جز در آخرین نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی در آن نیمسال را ندارد.

توجه: چنانچه دانشجو در نیمسالی دارای واحد زیر حدنصاب مقرر (دوره روزانه ۱۲ واحد و دوره شبانه ۱۰ واحد) و یا از مرخصی تحصیلی استفاده نموده باشد و یا به دلایل موجه کلیه واحدهای خود را حذف و مشمول حذف ترم شده باشد و در نیمسال ماقبل آن نیمسال نیز مشروط باشد، این وقفه، مانعی بر اجرای حکم مشروطی نیست و دانشجو در نیمسال بلافاصله پس از آن اجازه انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی را ندارد و اگر مجدداً مشروط شود، مشروطی بصورت متوالی محاسبه می شود.

اخراج دانشجوی مشروط

ماده ۲۹:

در صورتی که میانگین نمرات دانشجو در دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در سه نیمسال متوالی یا ۴ نیمسال متناوب و در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در دو نیمسال تحصیلی، اعم از متوالی یا متناوب، کمتر از ۱۲ باشد در هر مرحله ای که باشد، از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۰ (اصلاحی):

دانشجویی که به علت مشروط شدن یا به هر دلیل دیگر از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی محروم یا منصرف می شود، در صورتی که حداقل ۷۰ واحد درسی را با نمره قبولی گذرانده باشد، می تواند مدرک کاردانی در همان رشته دریافت کند.

تبصره (اصلاحی): صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته، یا مجری بودن دانشگاه صادر کننده مدرک کاردانی صورت می گیرد.

ماده ۳۱:

دانشجویی که به دلیل مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل محروم می شود، در صورت انجام یا لغو تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، می تواند برای تحصیل مجدد، در آزمون سراسری شرکت کند. و در صورت قبولی در رشته مورد علاقه خود ادامه تحصیل دهد.

دانشگاه پذیرنده می تواند، واحدهایی را که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است، با برنامه رشته جدید تطبیق داده و طبق ضوابط این آیین نامه بعضی یا تمام آنها را به پذیرد.

فصل هفتم

مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

مرخصی تحصیلی

ماده ۳۲:

دانشجو می تواند در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر برای یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته برای ۲ نیمسال متوالی یا متناوب از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره:

مدت مرخصی تحصیلی، جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در هر دوره محسوب می شود.

ماده ۳۴:

تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی، حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی هر نیمسال، توسط دانشجو به اداره آموزش دانشکده یا دانشگاه تسلیم گردد.

تبصره:

اداره آموزش موظف است پس از کسب نظر از گروه آموزشی ذی ربط قبل از اتمام مهلت نام نویسی، موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را کتباً به وی ابلاغ نماید.

انصراف از تحصیل

ماده ۳۵:

ترک تحصیل بدون کسب اجازه از دانشگاه محل تحصیل، انصراف از تحصیل محسوب می شود و دانشجوی منصرف از تحصیل، حق ادامه تحصیل ندارد.

تبصره:

در موارد استثنایی، که دانشجو ترک تحصیل خود را موجه می داند، باید دلایل آن را حداقل یک ماه قبل از پایان همان نیمسال به دانشگاه ارائه دهد. در صورت تأیید موجه بودن ترک تحصیل توسط دانشگاه، آن نیمسال جزو مرخصی تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

ماده ۳۶:

دانشجویی که بخواهد از تحصیل منصرف شود، باید درخواست انصراف خود را شخصاً به اداره آموزش دانشگاه تسلیم نماید. این دانشجو مجاز است فقط برای یک بار در فاصله یک ماه از تاریخ درخواست، تقاضای

انصراف خود را پس بگیرد. پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود و دانشجو پس از آن، حق ادامه تحصیل در آن دوره را ندارد.

تبصره ۱:

دانشجوی منصرف از تحصیل موظف است به کلیه تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، عمل کند.

تبصره ۲:

تحصیل مجدد دانشجوی منصرف از تحصیل موکول به شرکت و قبولی در آزمون سراسری بر اساس ضوابط مربوط است.

مرخصی تحصیلی همسر دانشجوی بورسیه و همسر کارکنان دولت

ماده ۳۷:

دانشجویی که به عنوان همسر یکی از کارکنان دولت، یا همسر یکی از دانشجویان بورسیه، به عنوان همراه، به خارج از کشور اعزام می شود، می تواند با ارائه حکم مأموریت همسر و به تشخیص و تأیید شورای آموزشی دانشگاه، علاوه بر استفاده از میزان مرخصی استحقاقی در طول دوره تحصیل، تا ۴ سال دیگر نیز از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات بهره مند گردد.

فصل هشتم

در مهرماه سال ۸۹ آئین نامه میهمانی و انتقالی دانشجویان دوره کارشناسی مشتمل بر ۲۰ ماده و ۱۶ تبصره به منظور تسهیل در میهمانی و انتقال دانشجویان به ویژه دانشجویان دختر به نزدیک ترین دانشگاه محل زندگی خانواده تدوین و بشرح زیر به دانشگاه ها ابلاغ شد.

الف - تعاریف :

ماده ۱:

میهمان : در مواردی که دانشجو برای نیمسال تحصیلی مشخصی اقدام به تغییر محل تحصیل خود می نماید به عنوان دانشجوی میهمان برای همان نیمسال در دانشگاه مقصد شناخته می شود.
میهمان مبنا : میهمان براساس نمره آزمون سازمان سنجش آموزش کشور
میهمان دائم : دانشجو، کلیه واحدهای خود را به صورت میهمان می گذراند و در پایان هر نیمسال تحصیلی ریز نمرات وی به دانشگاه مبدا ارسال و در پایان تحصیلات، مدرک ایشان توسط دانشگاه مبدا صادر می گردد.
انتقال : تغییر محل تحصیل دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در همان رشته، همان دوره و همان مقطع تحصیلی است .

ماده ۲) در این آیین نامه، دانشگاه ها و موسسات به هشت گروه دسته بندی شده اند.

ب - میهمان شدن

ماده ۳) میهمان مبنا : در صورتی که سکونت دائمی خانواده دانشجو در نزدیک ترین محل به دانشگاه مقصد باشد، دانشجو می تواند پس از اعلام قبولی از طرف سازمان سنجش آموزش کشور و یادرحین تحصیل در دانشگاه مبدا با احراز شرط زیر میهمان مبنا شود:

برای هریک از دانشگاه های گروه های ۲ تا ۶، کسب حداقل ۸۵٪، دانشگاه های گروه ۷، کسب حداقل ۹۰٪ و برای دانشگاه های گروه ۸، کسب حداقل ۹۵٪ نمره آزمون آیین فرادپذیرفته شده در همان رشته در دانشگاه مقصد، و بناظر کمیته منتخب وزیر علوم تحقیقات و فناوری

تبصره : میهمان مبنا همان میهمانی است که صرفاً از طریق سازمان سنجش آموزش کشور براساس دستورالعمل آن سازمان اجرا و داوطلب باید مستقیماً با آن سازمان مکاتبه نماید. و دانشگاه مقصد پس از دونیمسال میهمانی دانشجوی و براساس مفاد مواد ۵ و ۱۰ آئین نامه مذکور درباره تقاضای انتقال دانشجوی میهمان تصمیم گیری می نماید.

دانشجویان پذیرفته شده به عنوان میهمان مبنا در طی دوره میهمانی براساس مفاد تبصره ماده ۶ آئین نامه ملزم به پرداخت شهریه مطابق تعرفه دانشجویان نوبت دوم می باشند.

ماده (۴) میهمان : در صورتی که دانشجو حداقل یک نیمسال تحصیلی را در دانشگاه یا موسسه مبدا با میانگین کل حداقل ۱۳ گذرانده باشد، می تواند تقاضای میهمان شدن نماید.

تبصره ۱: مدت میهمانی می تواند تا چهار نیمسال برای مقطع کارشناسی پیوسته و دونیمسال تحصیلی برای مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ادامه یابد. پس از آن دانشجو باید به دانشگاه مبدا بازگردد و یا با احراز شرایط مندرج در آیین نامه به صورت به میهمان دائم یا انتقال در دانشگاه مقصد، ادامه تحصیل دهد.

تبصره ۲: میهمانی و انتقال از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در یک شهر مجاز نمی باشد.

تبصره ۳: میهمانی از دانشگاه های دولتی به موسسات غیرانتفاعی غیردولتی مقدور نیست.

تبصره ۵: در صورتی که سکونت دائمی خانواده دانشجو در نزدیک ترین محل به دانشگاه مقصد باشد دانشگاه ها باید در صورت احراز یکی از شرایط زیر نیز با میهمان شدن وی موافقت نمایند:

۱-۵ ازدواج دانشجوی دختر (در زمان دانشجویی) در صورتی که محل اشتغال دائم همسر دانشجو، قبل از ازدواج، در نزدیک ترین محل به دانشگاه مقصد باشد.

۲-۵ فوت یا معلول شدن سرپرست خانواده، در زمان دانشجویی به طوری که وی به تشخیص مراجع قانونی به عنوان کفیل خانواده شناخته شود.

۳-۵ بیماری خاص دانشجو به تایید مراجع ذیصلاح

۴-۵ معلولیت موثر دانشجو که در زمان دانشجویی صورت گرفته باشد.

ماده (۵) میهمان دائم: دانشجوی میهمان در صورت کسب میانگین بالاتر از ۱۳ در دو نیمسال متوالی در دانشگاه مقصد، می تواند با موافقت دانشگاه های مبدا و مقصد و یا رای کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص میهمان دائم شود.

تبصره: در صورت میهمانی دائم، نیازی به مراجعه دانشجو در هر نیمسال به دانشگاه مبدا نمی باشد و صرفاً در پایان هر نیمسال، کارنامه دانشجو به دانشگاه مبدا ارسال و در پایان تحصیل، مدرک توسط دانشگاه مبدا صادر خواهد شد.

ماده (۶) انتخاب واحدهای درسی دانشجوی میهمان، چه به صورت تکدرس و چه به صورت نیمسال کامل، باید با تایید دانشگاه مبدا و طبق شرایط دانشگاه مقصد باشد.

تبصره ۱: دانشجویان دوره روزانه دانشگاه های در دوران میهمانی، ملزم به پرداخت شهریه مطابق تعرفه دانشجویان نوبت دوم می باشد.

تبصره ۲: دانشجویان موسسات و دانشجویان نوبت دوم دانشگاه هادر طول دوره میهمانی، ملزم به پرداخت شهریه ثابت به موسسه یا دانشگاه مبدا و کل شهریه ثابت و متغییر به موسسه یا دانشگاه مقصد می باشند.

ماده (۷) واحدهایی را که دانشجوی میهمان در یک دانشگاه می گذراند عیناً در کارنامه او در دانشگاه مبدا ثبت می شود و نمرات آنها در محاسبات میانگین نیمسال و میانگین کل او منظور خواهد شد

ماده (۸) مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی میهمان، در هر صورت توسط دانشگاه مبدا صادر می شود

ج- انتقال

ماده ۱) انتقال دانشجوی به دانشگاه دیگر، مشروط به کسب معدل بالاتر از میانگین معدل دانشجویان ورودی های همان سال و همان رشته در دانشگاه مقصد، در مدت حداقل سه نیمسال متوالی میهمانی برای مقطع کارشناسی پیوسته و دو نیمسال متوالی برای مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته می باشد.

تبصره ۱: انتقال به دانشگاه های هم گروه و یا سایر گروهها، بدون لحاظ گروه بندی به شرط موافقت دانشگاه های مبدا و مقصد و با کمیته منتخب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری امکان پذیر است.

تبصره ۲: ارائه تقاضای انتقال قبل از گذراندن مدت مجاز به صورت میهمان امکان پذیر نمی باشد.
ماده ۱۱) انتقال از دوره شبانه به روزانه دانشگاه ها، از دانشگاه پیام نور به دوره های روزانه و شبانه دانشگاه ها و از موسسات به دانشگاه های ممنوع می باشد ولی انتقال به عکس یا از دانشگاه پیام نور به موسسات با رعایت مفاد این آیین نامه بلامانع است.
ارائه تقاضای انتقال قبل از گذراندن مدت مجاز به صورت میهمان امکان پذیر نمی باشد.

د- شیوه اجرا

ماده ۱۲) دانشجوی متقاضی انتقال و یا میهمانی باید درخواست خود را با ذکر مورد در **اردیبهشت ماه** هر سال برای سال تحصیلی پیش رو (**دو نیمسال اول و دوم**) از طریق سامانه خدمات آموزشی سازمان امور دانشجویان ارائه نماید. مایند.

ماده ۱۳) دانشگاه مبدا موظف است براساس مفاد این آیین نامه، درخواست دانشجوی را بررسی نموده و در صورت داشتن شرایط در نیمه اول **تیر ماه** برای نیمسال های اول و دوم موافقت خود را اعلام و ریز نمرات دانشجوی را به دانشگاه مقصد ارسال نماید. دانشگاه مقصد مکلف است حداکثر تا ۱۰ شهریور ماه برای نیمسال اول و دوم نتیجه را به دانشگاه مبدا و دانشجوی اعلام نماید.

ماده ۱۴) در صورت انتقال، واحدهای گذرانده شده دانشجوی در دانشگاه مبدا که نمرات آنها ۱۲ و یا بالاتر است پذیرفته می شود و پذیرفتن واحدهای با نمره کمتر از ۱۲، برعهده دانشگاه مقصد می باشد.

تبصره: تمام نمرات درسی دانشجوی (چه در دانشگاه مبدا و یا مقصد) اعم از قبولی و یاردهی و سوابق آموزشی دانشجوی انتقالی، عینا در کارنامه دانشجوی ثبت و نمرات دروس پذیرفته شده در محاسبه میانگین کل او محسوب می شود.

ماده ۱۵) مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط دانشگاه مقصد صادر می شود.

ماده ۱۶) انتقال دانشجوی در طول مدت تحصیل، در هر مقطع تحصیلی فقط یک بار مجاز است.

ماده ۱۷) در تمامی موارد میهمانی مبنای میهمانی دائم و انتقال و با شرایط مساوی اولویت با **دانشجویان دختر** می باشد

از این پس انجام و بررسی کلیه تقاضا نقل و انتقال فقط از طریق سامانه جامع آموزشی وزارت علوم به نشانی زیر امکان پذیر است.

آدرس سامانه : <http://www.msrt.ir/sites/ddstu/default.ssp>

فصل دهم

تغییر رشته

ماده ۵۵:

دانشجو در طول دوران تحصیل در مقطع کاردانی و کارشناسی می تواند، با داشتن شرایط زیر و موافقت گروه آموزشی ذی ربط از یک رشته به رشته دیگر در یک گروه آزمایشی و همان دانشگاه تغییر رشته دهد:

۱- ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

۲- حداقل ۱/۶ و حداکثر ۲/۳ واحدهای دوره را گذرانده باشد.

۳ - نمره آزمون ورودی متقاضی از نمره آزمون پایین ترین فرد پذیرفته شده در سهمیه و رشته مورد تقاضا در همان سال کمتر نباشد.

۴ - با توجه به حداکثر مدت مجاز تحصیل، امکان گذراندن واحدهای درسی مورد نیاز در رشته جدید را داشته باشد.

تبصره ۱:

تغییر رشته دانشجویانی که به دستگاههای اجرایی خاص تعهد دارند، با رعایت کلیه شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذی ربط امکان پذیر است.

تبصره ۲:

دانشجو در هر یک از مقاطع تحصیلی، تنها یک بار می تواند تغییر رشته دهد.

ماده ۵۶:

تغییر رشته در مقاطع تحصیلی هم سطح، صورت می گیرد. در غیر این صورت، فقط از مقطع بالاتر به مقطع پایین تر، امکان پذیر است.

ماده ۵۷:

در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته، دانشجو موظف است در اولین فرصت در رشته جدید نام نویسی کند و پس از نام نویسی، دانشجو حق بازگشت به رشته قبلی را ندارد.

تبصره:

اقدام نکردن دانشجو به نام نویسی در رشته جدید در وقت معین به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی می شود و حق تغییر رشته تا پایان دوره از وی سلب می شود.

ماده ۵۸:

دروسی که دانشجو در رشته قبلی گذارنده است، در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل سازی می شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می شود که به تشخیص گروه آموزشی، با دروس رشته جدید، اشتراک محتوایی داشته باشد و نمره هر یک از آن دروس نیز از ۱۲ کمتر نباشد.

تبصره ۱:

دروس پذیرفته شده در کارنامه دانشجو ثبت و نمرات آنها در محاسبه میانگین کل منظور می شود، ولی نمرات دروس پذیرفته نشده، بدون احتساب در میانگین، در کارنامه دانشجو باقی می ماند. در این حال، چنانچه میانگین کل واحدهای پذیرفته نشده او کمتر از ۱۲ باشد، جمعاً به عنوان یک نیمسال مشروطی برای دانشجو در رشته جدید منظور می شود.

تبصره ۲:

در صورتی که تعداد واحدهای دروس پذیرفته نشده دانشجو، در حدی باشد که امکان گذراندن واحدهای مورد نیاز رشته جدید را در طول مدت مجاز تحصیل، از وی سلب کند، با تقاضای تغییر رشته او موافقت نمی شود.

فصل یازدهم

پذیرش واحدهای درسی

ماده ۶۳: معدل سازی و پذیرش دروسی که قبول شدگان آزمون سراسری قبلاً در دانشگاههای یا دیگر مقاطع تحصیلی گذرانده اند با رعایت شرایطی به شرح زیر مجاز است :

۱- دانشجو با توجه به سوابق تحصیلی خود به شرکت در آزمون ورودی رشته جدید باشد.

۲- دانشگاه قبلی ومدارک تحصیلی آن مورد تایید وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.

۳- تحصیل دانشجو در دانشگاه قبلی مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی باشد.

۴- محتوای آموزشی دروس گذرانده شده دانشجو بادروس رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی اشتراک محتوایی داشته ونمره هریک از دروس از ۱۲ کمتر نباشد.

تبصره ۱: معادل سازی و پذیرش دروس توسط گروههای آموزشی ذی ربط در دانشگاه پذیرنده انجام می شود.

تبصره ۲: نمرات دروس پذیرفته شده از دانشجو در محاسبه میانگین نیمسال محسوب نمی شودولی در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب خواهد شد.

تبصره ۳: به ازاء هر ۲۰ واحد از دروس پذیرفته شده دانشجو یک نیمسال تحصیلی از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی کاسته می شود.

تذکر: نحوه پذیرش واحدهای گذرانده شده دانشجویان در مراکز تربیت معلم براساس مصوبه جلسه ۲۸۸ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۷۳/۹/۱۳ صورت می پذیرد.

فصل دوازدهم

فراغت از تحصیل

ماده ۶۴:

دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته کارشناسی پیوسته را طبق برنامه مصوب و بر اساس مقررات این آیین نامه با موفقیت گذرانده باشد، فارغ التحصیل آن دوره شناخته می شود.

تبصره ۱:

تاریخ فراغت از تحصیل، روزی است که آخرین نمره درسی دانشجو توسط استاد به اداره آموزش دانشکده یا دانشگاه تحویل می شود.

تبصره ۲:

با توجه به تبصره ۱ و رعایت دقیق ماده ۲۴ ضرورت دارد، هر دانشگاه در هر نیمسال، زمان خاصی را برای اعلام فراغت از تحصیل دانشجویان تعیین و مقدمات آن را فراهم سازد.

ماده ۶۵:

میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره تحصیل، باید حداقل ۱۲ باشد، تا در رشته تحصیلی خود حسب مورد مدرک کاردانی یا کارشناسی دریافت کند. در صورتی که میانگین نمرات دانشجو از ۱۲ کمتر باشد، چنانچه از نظر طول تحصیل مانعی نداشته باشد، می تواند حداکثر تا ۲۰ واحد درسی از درسهایی را که با نمره کمتر از ۱۲ قبول شده است در یک نیمسال تحصیلی (در دوره کاردانی) و ۲ نیمسال تحصیلی (در دوره کارشناسی)، مجدداً انتخاب و آن درس را تکرار کند، تا میانگین کل خود را جبران نماید.

در این صورت نمرات دروس تکراری علاوه بر نمرات قبلی، در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین کل نمرات او محسوب می شود.

تبصره ۱:

دانشجویی که نتواند یا نخواهد از مقررات مذکور در این ماده استفاده کند یا علی رغم استفاده از آن نتواند کمبود میانگین کل نمرات خود را جبران نماید، در صورتی که مقطع تحصیلی او کاردانی است، از تحصیل محروم و اخراج می شود و در صورتی که در مقطع کارشناسی یا کارشناسی ارشد پیوسته باشد، براساس ماده ۳۰ و تبصره آن می تواند با اخذ مدرک مقطع تحصیلی پایین تر فارغ التحصیل شود.

توجه :

دانشجویان دوره کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته که از تاریخ ۸۶/۶/۳۱ به بعد دانش آموخته می شوند و همه درس های برنامه مصوب دوره ذی ربط را گذرانده و میانگین کل آنها حداقل ۱۰ است و پس از اعمال ماده ۶۵ آیین نامه آموزشی مربوطه میانگین کل نمره های آنان به ۱۲ نرسیده است، در صورت موافقت کمیسیون موارد خاص دانشگاه می تواند حداکثر دو نیمسال دیگر تعدادی از دروس دوره را که قبلا با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده اند با پرداخت هزینه معادل شهریه دوره های شبانه (نوبت دوم) برای جبران میانگین کل خود مجددا انتخاب و بگذرانند.

ماده واحده در مورد دانشجویان دوره شبانه (مصوب جلسه ۳۴۷ مورخ ۱۳۷۶/۷/۲۷ شورای عالی برنامه ریزی، پیوست آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب جلسه ۳۳۹ شورای عالی برنامه ریزی)

تمام مواد آیین نامه آموزشی کاردانی و کارشناسی مصوب جلسه ۳۳۹ اردیبهشت ماه ۱۳۷۶ شورای عالی برنامه ریزی برای دانشجویان دوره شبانه نیز لازم الاجرا است. جز در ۴ مورد زیر که به صورت تبصره الحاقی به مواد در آیین نامه فوق اضافه می شود.

۱- **تبصره الحاقی به ماده ۱:** به هنگام نام نویسی، در هر نیمسال تحصیلی، پرداخت شهریه به دو صورت ثابت و متغیر، برابر تعرفه های مصوب هیأت امنای دانشگاه یا مراجع قانونی، برای دانشجویان شبانه و پیام نور، علاوه بر سایر شرایط، الزامی است.

۲- **تبصره الحاقی به ماده ۱۱:** حداقل واحد انتخابی برای دانشجویان شبانه در هر نیمسال تحصیلی، ۱۰ واحد است و در آخرین نیمسال تحصیلی دانشجو از رعایت شرط انتخاب حداقل واحد، معاف است.

تذکره: در صورت اضطرار، دانشجوی شبانه نیز می تواند تا پنج هفته به پایان نیمسال تحصیلی مانده، فقط یکی از درسهای نظری خود را با تایید گروه آموزشی مربوط حذف کند، مشروط بر اینکه اولاً غیبت دانشجو در آن درس بیش از ۳/۱۶ مجموع ساعات آن درس نباشد و ثانياً، تعداد واحدهای باقیمانده وی از ۱۰ واحد کمتر نشود.

۳- **تبصره الحاقی به ماده ۱۳:** حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره های شبانه، برای دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، ۳/۵ سال و برای دوره های کارشناسی پیوسته، ۷ سال است.

۴- **تبصره الحاقی به ماده ۳۳:** دانشجویان دوره شبانه می توانند در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر برای ۲ نیمسال و در دوره های کارشناسی پیوسته حداکثر برای ۴ نیمسال، متوالی با متناوب، از مرخصی تحصیلی استفاده کنند.

اعطای یک نیمسال تحصیلی مرخصی زایمان، بدون احتساب در سنوات تحصیلی مادران شاغل به تحصیل، در تمام رشته های دانشگاهی و در کلیه مقاطع تحصیلی مصوب جلسه ۳۹۷ مورخ ۱۳۷۹/۴/۱۹ شورای عالی برنامه ریزی

جدول دروس عمومی			
عنوان درس	تعداد واحد	دروس پیشنهادی	توضیحات
فارسی عمومی	۳ واحد	-----	
زبان عمومی	۳ واحد		
تربیت بدنی ۱	۱ واحد	-----	
تربیت بدنی ۲	۱ واحد	تربیت بدنی ۲	
جمعیت و تنظیم خانواده	۱ واحد	-----	
اندیشه اسلامی ۱ (مبدا و معاد)	۲ واحد	-----	انتخاب دودرس (مجموعاً ۴ واحد) از این مجموعه گرایش مبانی نظری اسلام الزامی است
اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲ واحد	اندیشه اسلامی (۱)	
انسان در اسلام	۲ واحد	-----	
حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲ واحد	-----	
فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲ واحد	-----	انتخاب یک درس (۲ واحد) از این مجموعه اخلاق اسلامی الزامی است
اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲ واحد	-----	
آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲ واحد	-----	
عرفان عملی اسلام	۲ واحد	-----	
انقلاب اسلامی ایران	۲ واحد	-----	انتخاب یک درس (۲ واحد) از مجموعه گرایش انقلاب اسلامی الزامی است
آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲ واحد	-----	
اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲ واحد	-----	
آشنایی با دفاع مقدس	۲ واحد	-----	
تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۲ واحد	-----	انتخاب یک درس (۲ واحد) از مجموعه تاریخ و تمدن اسلامی الزامی است
تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲ واحد	-----	
تاریخ امامت	۲ واحد	-----	
تفسیر موضوعی قرآن	۲ واحد	-----	انتخاب یک درس (۲ واحد) از مجموعه آشنایی با منابع اسلامی الزامی است
تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲ واحد	-----	
جمع واحد های قابل اخذ	۲۱ واحد		

دانشجویان عزیز توجه نمایید: از مجموعه دروس گروه معارف که با گرایش های مختلف در جدول فوق تقسیم بندی شده است می بایستی بر اساس توضیحات درج شده نسبت به انتخاب درس اقدام نمایند. ضمناً گذراندن درس تاریخ و فرهنگ تمدن اسلامی برای ورودی های سال تحصیلی ۸۷ به بعد الزامی است